

HE 48/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:n muuttamisesta ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi merityötä koskevan Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2016 tehdyt muutokset sekä lain niiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ohjeistoon tehtyjen muutosten toimeenpanemiseksi laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työsuojeluviranomainen voisi jatkaa merityösertifikaatin voimassaoloa enintään viidellä kuukaudella tilanteessa, jossa alus edelleen täyttää merityösertifikaatin myöntämiseksi säädetyt vaatimukset, mutta jossa alukselle ei voida välittömästi myöntää uutta sertifikaattia tai sitä ei voida toimittaa alukselle ennen aiemman sertifikaatin voimassaoloajan päättymistä.

Esityksessä ehdotetaan myös työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettua lakia muutettavaksi siten, että ylitöiden enimmäismäärän sijasta laissa rajoitettaisiin kokonaistyöaikaa. Sääntelytapa soveltuisi paremmin niihin tilanteisiin, joissa työtä tehdään vuorottelujärjestelmässä.

Merityöyleissopimuksen muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan 8 päivänä tammikuuta 2019. Muutosten voimaansaattamista koskeva laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tarkoitus on, että mainittu laki ja laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annettuun lakiin ehdotetut muutokset tulisivat voimaan samanaikaisesti yleissopimuksen ohjeiston muutosten kansainvälisen voimaantulon kanssa. Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettuun lakiin ehdotettu muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 Merityösertifikaatti.....	3
2.2 Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lainrajoitus ylitöiden enimmäismäärästä sisävesillä.....	4
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3.1 Vuoden 2006 merityöyleissopimuksen vuoden 2016 muutokset.....	5
3.2 Enimmäistyöaika sisävesiliikenteessä.....	5
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
5 ASIAN VALMISTELU.....	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	6
2 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	7
2.1 Laki merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutoksista.....	7
2.2 Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella.....	7
2.3 Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa.....	8
3 VOIMAANTULO.....	9
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	9
LAKIEHDOTUKSET.....	11
1. Laki merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutoksista.....	11
2. Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:n muuttamisesta.....	11
3. Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta.....	12
SOPIMUSTEKSTI.....	14
LIITE.....	17
RINNAKKAISTEKSTIT.....	17
2. Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:n muuttamisesta.....	17
3. Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta.....	19

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Merityötä koskeva vuoden 2006 yleissopimus, jäljempänä *merityöyleissopimus*, hyväksyttiin merityökonferenssissa 23 päivänä helmikuuta 2006. Yleissopimuksella uudistettiin 37 Kansainvälisen työjärjestön (ILO) aiempaa yleissopimusta. ILO:n merityöyleissopimuksen tarkoituksena on vahvistaa koko merenkulkualan kattavat, yksinkertaiset, selkeät ja johdonmukaiset kansainväliset vähimmäisnormit. Yleissopimus koskee muun muassa merialan työsuhteen ehtoja, majoitusta ja virkistysmahdollisuuksia, ruokaa ja ruokahuoltoa, terveydensuojelua ja sosiaaliturvaa sekä yleissopimuksen noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa.

Vuoden 2016 kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksyttiin kolmikantaisen erityiskomitean valmistelemat muutokset merityöyleissopimuksen ohjeistoon. Muutokset koskevat merenkulkijoiden suojaa häirinnältä ja kiusaamiselta sekä mahdollisuutta jatkaa merityösertifikaatin voimassaoloa tilanteessa, jossa alus edelleen täyttää merityösertifikaatin myöntämislle säädetyt vaatimukset, mutta jossa alukselle ei voida välittömästi myöntää uutta sertifikaattia tai sitä ei voida toimittaa alukselle ennen aiemman sertifikaatin voimassaoloajan päättymistä. Jälkimmäinen muutos kohdistui yleissopimuksen oikeudellisesti sitovaan osaan.

Merityöyleissopimuksen XV artiklan mukaisesti ohjeiston muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan 8 päivänä tammikuuta 2019. Sopimuksen XV artiklan 8 kohdan mukaan sopimuksen ohjeistoon hyväksytty muutos ei kuitenkaan tule automaattisesti voimaan sellaisen valtion osalta, joka ilmoittaa määräajassa pääjohtajalle, että muutos sitoo sitä vasta sen jälkeen, kun se on tehnyt erikseen ilmoituksen muutoksen hyväksymisestä.

Koska ohjeiston muutos koskee Suomessa lainsäädännön alaa, Suomi on ilmoittanut ILO:n pääjohtajalle, että muutos tulee osaltamme voimaan vasta, kun Suomi on tehnyt erikseen pääjohtajalle ilmoituksen muutoksen hyväksymisestä.

Tavoitteena on, että tarvittavat säännösmuutokset saatettaisiin Suomessa voimaan samaan aikaan, kun ohjeiston muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan. Näin ollen Suomi voisi ilmoittaa ILO:n pääjohtajalle niiden hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta ennen tuota ajankohtaa ja muutokset tulisivat siten Suomessa voimaan samaan aikaan muiden merityöyleissopimuksen ratifioineiden maiden kanssa.

2 Nykytila

2.1 Merityösertifikaatti

Merityöyleissopimuksen mukaan kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla on voimassa oleva merityösertifikaatti osoituksena siitä, että aluksella olevien merenkulkijoiden työ- ja elinolot sekä toimenpiteet, joilla niitä jatkuvasti valvotaan, on tarkastettu ja että ne vastaavat kansallisia lakeja ja määräyksiä. Merityösertifikaatti on tarpeen ulkomaanliikenteessä olevilla aluksilla, joiden bruttovetoisuus on yli 500. Merityösertifikaatti voidaan myöntää laivaisännän hakemuksesta myös pienemmille aluksille.

Merityösertifikaatin myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto Trafí. Myöntämisen edellytyksenä on, että työsuojeluviranomainen on tehnyt aluksella tarkastuksen ja toimittanut siitä merityösertifikaatin myöntämistä puoltavan lausunnon Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Lisäksi edellytetään aluksen päällikön lausuntoa aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevyyksistä sekä laivanisännän ilmoitusta merityöehtojen noudattamisesta.

Merityösertifikaatti on voimassa viisi vuotta. Alukselle on kuitenkin tehtävä välitarkastus vähintään kaksi tai enintään kolme vuotta ennen sitä vuosipäivää, jolloin merityösertifikaatin voimassaoloaika päättyy.

Merityöyleissopimuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot valvovat yleissopimuksen noudattamista, sekä järjestävät lainsäädäntönsä mukaiset säännölliset tarkastukset, raportoinnin sekä oikeudelliset menettelyt. Sertifikaatin olemassaolo tarkastetaan myös satamavaltiotarkastusten yhteydessä.

2.2 Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain rajoitus ylitöiden enimmäismäärästä sisävesillä

Neuvosto antoi 19 päivänä joulukuuta 2014 direktiivin (2014/112/EU) tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelystä sisävesiliikenteessä Euroopan sisävesiliikenneliiton (EBU), Euroopan laivurijärjestön (ESO) ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) välillä tehdyn eurooppalaisen sopimuksen täytäntöönpanosta, jäljempänä *sisävesiliikenteen työaikadirektiivi*. Direktiivi sisältää muun muassa säännökset sisävesiliikenteessä työskentelevien työntekijöiden työajoista, lepoajoista sekä vuosilomasta.

Direktiivi perustui Euroopan laajuisesti toimivien työmarkkinaosapuolten väliseen sopimukseen. Ennen direktiivin voimaantuloa sisävesiliikennettä koski yleinen työaikadirektiivi (2003/88/ETY), mutta sen ei katsottu kaikin osin soveltuvan sisävesiliikenteen tarpeisiin.

Sisävesiliikenteen työaikadirektiivi pantiin täytäntöön lailla työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain (jäljempänä *kotimaanliikenteen työaikalaki*) muuttamisesta 1339/2016. Muutokset koskivat ylityön enimmäismäärää, viikkolepoa sekä vuorottelujärjestelmässä tapahtuvassa työssä peräkkäisten työpäivien enimmäismäärää, ja ne kohdistuivat sisävesien kaupalliseen vesiliikenteeseen.

Sisävesiliikenteen työaikadirektiivin liitesopimuksen 3 lausekkeessa edellytetään, että keskimääräinen työaika viikossa ei saa ylittää 48 tuntia 12 kuukauden viiteajanjakson aikana. Enimmäistyöaika viiteajanjakson aikana on 2304 tuntia. Viiteajanjaksoa lyhyemmissä työsuhteissa sallittu enimmäistyöaika lasketaan suhteessa aikaan.

Enimmäistyöajan osalta direktiivi pantiin täytäntöön lisäämällä kotimaanliikenteen työaikalakiin 9 a §, jonka mukaan ylityötä saadaan sisävesiliikenteessä teettää työntekijää kohti enintään 384 tuntia vuodessa. Jos työntekijä työskentelee alle vuoden pituisessa määräaikaisessa työsuhteessa, ylitöiden keskimääräinen enimmäismäärä viikkoa kohden on kahdeksan tuntia. Tämä 384 tunnin raja perustui direktiivissä säädettyihin vaatimuksiin (40 säännöllisen työajan tuntia + 8 ylityötuntia 48 viikon aikana = 2304 tuntia).

Lainmuutos tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Hyväksyessään lain eduskunta edellytti, että hallitus seuraa tiiviisti sisävesiliikenteen työaikadirektiivin täytäntöönpanon vaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin yritysten työvoimatarpeiden ja työntekijöiden työajan järjestämisen yhteensovittamiseksi.

Ylityön enimmäismäärää koskeva säännös on osoittautunut ongelmalliseksi tilanteissa, joissa sisävesiliikennettä harjoitetaan joko vuorokauden ympäri tai suuren osan vuorokaudesta ja joissa toiminta jatkuu koko avovesikauden ajan. Tällaisilla aluksilla on noudatettu vuorottelujärjestelmää, jossa työntekijällä on vuoroviikoin työviikko ja vuoroviikoin vapaaviikko (1:1 vuorottelu). Työ on saatettu lisäksi järjestää siten, että kahta työviikkoa seuraa yksi vapaaviikko (2:1 vuorottelu). Tällaiselle järjestelmälle on tyypillistä, että ylityötä syntyy viikoittain kotimaanliikenteen työaikalain 8 ja 9 §:n mukaisesti ja ylitöiden enimmäismäärä voi täytyä, vaikka sisävesiliikenteen työaikadirektiivissä säädetty työajan enimmäismäärä (2304 tuntia vuodessa/keskimäärin 48 tuntia viikossa) ei ole vielä täytynyt. Tämä johtuu siitä, että voimassa oleva säännös ei ota huomioon vuorottelujärjestelmästä johtuvia vapaaviikkoja.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Vuoden 2006 merityöyleissopimuksen vuoden 2016 muutokset

Esityksen tavoitteena on, että Suomi voisi saattaa lainsäädäntönsä vastaamaan ILO:n merityöyleissopimuksen vuoden 2016 muutoksia ja että Suomi voisi ilmoittaa ILOlle muutosten tulevan Suomen osalta voimaan samaan aikaan muidenkin merityöyleissopimuksen ratifioineiden maiden kanssa. Yleissopimuksen ohjeistoon tehdyt muutokset ehdotetaan hyväksyttäväksi ja niiden lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatettavaksi voimaan lailla. Laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työsuojeluviranomainen voisi jatkaa merityösertifikaatin voimassaoloa enintään viidellä kuukaudella tilanteessa, jossa alus edelleen täyttää merityösertifikaatin myöntämiseksi säädettyt vaatimukset, mutta jossa alukselle ei voida välittömästi myöntää uutta sertifikaattia tai sitä ei voida toimittaa alukselle ennen aiemman sertifikaatin voimassaoloajan päättymistä.

3.2 Enimmäistyöaika sisävesiliikenteessä

Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ylitöiden enimmäismäärän sijasta laissa rajoitettaisiin kokonaistyöaikaa. Sääntelytapa soveltuisi paremmin niihin tilanteisiin, joissa työtä tehdään vuorottelujärjestelmässä.

4 Esityksen vaikutukset

Merityöyleissopimuksen ohjeiston muutoksilla ja siihen perustuvilla lainmuutoksilla arvioidaan olevan vähäiset vaikutukset. Mahdollisuus pidentää olemassa olevan merityösertifikaatin voimassaoloa auttaa tilanteissa, joissa aluksen uusintatarkastus on tehty, mutta joissa uutta merityösertifikaattia ei ole voitu toimittaa alukselle ennen aiemman sertifikaatin määräajan umpeutumista. Voimassa oleva sertifikaatti on edellytys sille, että aluksella voidaan harjoittaa ulkomaanliikennettä. Sertifikaatin puuttumisesta voi aiheutua laivanisännälle tuntevia vahinkoja.

Merityösertifikaatteja myönnetään vuosittain keskimäärin 30 kappaletta. Muutos vähentää jossain määrin Liikenteen turvallisuusviraston hallinnollista taakkaa, koska se tuo aikataulullista joustoa sertifikaatin myöntämisprosessiin.

Kotimaanliikenteen työaikalain 9 a §:n muuttaminen parantaisi vesiliikennealan toimintaedellytyksiä sisävesillä tilanteissa, joissa aluksilla on käytössä vuorottelujärjestelmä ja joissa niillä liikennöidään pääosa vuorokaudesta ja avovesikaudesta. Käytännössä muutos

kohdistuisi erityisesti tavaraliikenteeseen, mutta toisi jossakin määrin lisää liikkumavaraa myös sisävesien matkustajaliikenteessä.

Ehdotetun muutoksen merkityksen odotetaan vielä kasvavan sen vuoksi, että Saimaan kanavan kunnostus pidentää kanavan liikennekautta.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivassa merimiesasiain neuvottelukunnassa, jossa ovat edustettuina työ- ja elinkeinoministeriön lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä merenkulkualan työmarkkinajärjestöt.

Esityksestä antoivat lausunnon sosiaali- ja terveysministeriö, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Suomen Varustamot ry, Suomen Merimies-Unioni SMU ry ja Suomen Konepäällystöliitto ry. Lausuntopalautteen johdosta tehtiin vähäisiä muutoksia esityksen perusteluihin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Vuoden 2016 Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksyttiin kolmikantaisen merialan erityiskomitean valmistelemaat muutokset merityöyleissopimuksen ohjeistoon. Muutokset kohdistuivat sekä ohjeiston oikeudellisesti sitovaan osaan että suositusosaan.

Häirintää ja kiusaamista koskevat muutokset

Sääntö 4.3 ja siihen liittyvä normi A4.3 liittyvät työsuojeluun ja tapaturmien torjuntaan. Niissä edellytetään jäsenvaltioiden huolehtivan siitä, että merenkulkijoiden terveyttä suojellaan ja että heidän työympäristönsä aluksella ei vaaranna heidän terveyttään ja hyvinvointiaan. Aluksille on laadittava turvallisuutta ja terveyttä työssä koskevat toimintaohjeet ja otettava huomioon asiaan liittyvät kansainväliset standardit. Turvallisuuden suhteen on kiinnitettävä huomiota myös väsymyksen, alkoholin tai huumeiden käytön ja muiden työpaikan riskitekijöiden aiheuttamiin vaaroihin. Aluksille, joilla on vähintään viisi merenkulkijaa, on perustettava työsuojelutoimikunta. Tapaturmat ja vammat on asianmukaisesti ilmoitettava ja raportoitava.

Yllä mainittuun normiin liittyvän yleissopimuksen suosituksen (B4.3.1) mukaan määräyksissä tulisi ottaa huomioon ILO:n vuodelta 1996 oleva ohjeisto tapaturmien torjunnasta aluksissa merellä ja satamassa ja sen myöhemmät versiot sekä muut ILO:n ja muiden kansainvälisten organisaatioiden työsuojeluun liittyvät standardit, suositukset ja ohjeistot sekä niissä määritellyt altistumistasot. Suositukseen on lisätty maininta siitä, että huomioon olisi otettava myös viimeisin versio Kansainvälisen merenkulkutoimiston ja Kansainvälisen kuljetustyöntekijöiden liiton (ITF) yhdessä julkaisemista ohjeista aluksilla esiintyvän häirinnän ja kiusaamisen poistamiseksi (Guidance on eliminating shipboard harassment and bullying). Lisäksi yleissopimuksen suosituksen B4.3.6 kohtaan on lisätty suositus työsuojelun tutkinnan kohdentamisesta myös häirinnästä ja kiusaamisesta johtuviin ongelmiin.

Yleissopimuksen häirintää ja kiusaamista koskevat muutokset ovat suosituksia, joihin ei liity oikeudellista sitovuutta.

Suomessa työsuhteessa esiintyvää häirintää ja kiusaamista koskee muun muassa työturvallisuuslain (738/2002) 18 §:n 3 momentti, jonka mukaan työntekijän on työpaikalla vältettävä sellaista muihin työntekijöihin kohdistuvaa häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua, joka aiheuttaa heidän turvallisuudelleen tai terveydelleen haittaa tai vaaraa. Lisäksi lain 28 §:n mukaan, jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi. Lisäksi häirinnästä säädetään yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 14 §:ssä. Työturvallisuuslain ja osin myös yhdenvertaisuuslain noudattamista valvoo työsuojeluviranomainen. Ohjeiston suositusten muuttaminen ei edellytä lainsäädännön muuttamista.

Merityösertifikaattia koskevat muutokset

Merityöyleissopimuksen oikeudellisesti sitova normi A5.1.3 koskee merityösertifikaattia ja merityöehtojen noudattamista koskevaa ilmoitusta. Normi sisältää sertifikaatin voimassaoloa ja uusimista koskevia määräyksiä. Normiin on lisätty toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuus jatkaa voimassa olevan sertifikaatin voimassaoloa enintään viisi kuukautta tilanteessa, jossa kyseiselle alukselle ei voida uusintatarkastuksen perusteella välittömästi myöntää uutta sertifikaattia ja saattaa tätä saataville aluksella.

Lisäksi merityöyleissopimuksen liitteenä olevaa merityösertifikaatin mallia on muutettu siten, että se mahdollistaa sertifikaatin voimassaolon jatkamisen.

2 Lakiehdotusten perustelut

2.1 Laki merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutoksista

Esityksen tavoitteena on, että Suomi voisi saattaa lainsäädäntönsä vastaamaan ILO:n merityöyleissopimuksen ohjeiston vuoden 2016 muutoksia ja että Suomi voisi ilmoittaa ILOlle muutosten tulevan Suomen osalta voimaan samaan aikaan muiden merityöyleissopimuksen ratifioineiden maiden kanssa. Yleissopimuksen ohjeistoon tehdyt muutokset ehdotetaan hyväksyttäväksi ja niiden lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatettavaksi voimaan lailla.

Laissa olisi kolme pykälää. Lain 1 § sisältäisi säännöksen siitä, että merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen vuoden 2016 muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset olisivat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

Lain 2 §:ssä säädettäisiin siitä, että ohjeiston muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien muutosten voimaansaatamisesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Lain 3 §:n mukaan yleissopimuksen ohjeiston muutokset tulisivat voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

2.2 Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella

Sellaisella kansainvälisessä liikenteessä liikenneväellä aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava merityösertifikaatti. Merityösertifikaatti voidaan myöntää myös muille aluksille laivanisännän pyynnöstä. Merityösertifikaatti on osoitus siitä, että aluksella työskentelevän laivaväen työ- ja elinolot ovat sen kansallisen lainsäädännön mukaiset, jolla vuoden 2006 merityöyleissopimus on pantu täytäntöön.

Merityösertifikaatti on voimassa enintään viisi vuotta. Merityösertifikaatin ja sen liitteenä olevan merityöehtojen noudattamista koskevan ilmoituksen myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto. Merityösertifikaatin myöntäminen edellyttää aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 57 §:n 3 momentin mukaan sitä, että Liikenteen turvallisuusvirasto on todennut toimivaltaansa kuuluvien seikkojen osalta, ettei myöntämiselle ole estettä ja että työsuojeluviranomainen on suorittamansa tarkastuksen perusteella todennut Liikenteen turvallisuusvirastolle antamassaan lausunnossa, ettei myöntämiselle ole estettä työsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien seikkojen osalta.

Alukselle myönnetään uusi sertifikaatti edellyttäen, että aluksella on tehty uusintatarkastus. Uusintatarkastuksen jälkeen alukselle myönnettävä uusi merityösertifikaatti on voimassa enintään viiden vuoden ajan siitä päivästä lukien, jona nykyisen merityösertifikaatin voimassaolo päättyy edellyttäen, että uusintatarkastus on tehty enintään kolme kuukautta ennen nykyisen merityösertifikaatin voimassaoloajan päättymistä. Jos uusintatarkastus tehdään aikaisemmin kuin kolme kuukautta ennen sitä päivää, jolloin nykyisen merityösertifikaatin voimassaoloaika päättyy, uusi merityösertifikaatti on voimassa enintään viiden vuoden ajan uusintatarkastuspäivästä alkaen.

Merityöyleissopimuksen ohjeiston muutos merkitsee sitä, että merityösertifikaatin voimassaoloa voidaan jatkaa tilanteessa, jossa alukselle ei voida myöntää välittömästi uutta sertifikaattia ja saattaa sitä alukselle. Sertifikaatin voimassaoloa voidaan jatkaa enintään viidellä kuukaudella edellyttäen, että aluksella on tehty uusintatarkastus ennen merityösertifikaatin voimassaolon päättymistä ja että tarkastuksen jälkeen aluksen voidaan todeta edelleen vastaavan niitä kansallisia säädöksiä ja määräyksiä tai muita toimenpiteitä, joilla yleissopimuksen vaatimukset on pantu täytäntöön. Kansallinen lainsäädäntömme ei täytä sertifikaattiin liittyvää merityöyleissopimuksen ohjeiston vuoden 2016 muutosta.

Siitä, kun laivanisäntä on tilannut työsuojeluviranomaiselta uusintatarkastuksen saattaa kulua aikaa muutamasta päivästä jopa muutamiin kuukausiin siihen, kun työsuojeluviranomainen antaa puoltolausuntonsa ja se saadaan toimitettua Liikenteen turvallisuusvirastolle merityösertifikaatin myöntämistä varten. Työsuojeluviranomaisen puoltolausunnon antaminen voi viivästyä esimerkiksi siksi, että tarkastus on tilattu vain vähän ennen merityösertifikaatin voimassaolon umpeutumista. Sekä työsuojeluviranomainen että Liikenteen turvallisuusvirasto tarvitsevat aikansa tehdäksensä oman osansa sertifikaatin myöntämiseksi. Myös sertifikaatin toimittaminen alukselle vie aikansa.

Mahdollisuus merityösertifikaatin voimassaolon jatkamiseen on tärkeää, koska jos aluksella ei ole voimassa olevaa sertifikaattia, alus ei voi lähteä merelle. Kun alukselle tehdään satamavaltiotarkastus, ensimmäiseksi tarkastetaan se, että aluksella on vaaditut sertifikaatit ja todistuskirjat. Jos aluksella ei ole voimassa olevaa merityösertifikaattia, alus pysäytetään satamaan. Alus voi jatkaa matkaansa vasta sitten, kun alukselle on saatu voimassa oleva sertifikaatti. Mahdollisuus merityösertifikaatin voimassaolon määräaikaan jatkamiseen toisi myös aikataulullista joustoa sertifikaatin hakemiseen.

Tehtyään uusintatarkastuksen työsuojelutarkastaja tekee tarkastuksesta merkinnän aluksella olevaan merityösertifikaattiin ja mikäli hän arvioi merityösertifikaatin voimassaolon jatkamisen tarpeelliseksi, tekee hän samalla tästä merkinnän sertifikaattiin.

2.3 Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa

Esityksessä on edellä kohdassa 2.2 selostettu voimassa olevan kotimaanliikenteen työaikalain 9 a §:n noudattamiseen liittyviä vaikeuksia sovellettaessa ylityön enimmäismäärää tilanteessa,

jossa työtä tehdään vuorottelujärjestelmässä. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että ylityön enimmäismäärän sijasta rajoitettaisiin kokonaistyöaika, joka sisältäisi säännöllisen työajan ja ylityön. Työntekijän työaika ei saisi ylittää keskimäärin 48 tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana tai sitä lyhyemmän määräaikaisen työsopimuksen kestoaikana.

Keskimääräistä viikkotyöaika laskettaessa huomioitaisiin kaikki viikot vuosiloma-aikaa lukuun ottamatta. Vuorottelujärjestelmässä työjaksot vaikuttaisivat keskiarvoa korottavasti ja vapaajaksot puolestaan keskiarvoa alentavasti. Sääntelytapa soveltuisi paremmin tilanteisiin, joissa työ on järjestetty vuorottelujärjestelmän puitteissa ja vastaisi direktiivissä säädettyä enimmäistyöaika (2304 tuntia).

Jos aluksella harjoitetaan toimintaa ympärivuorokautisesti läpi avovesikauden tai suuren osan avovesikautta, työ on käytännössä välttämätöntä järjestää vuorottelujärjestelmän puitteissa. Käytännössä näissä tilanteissa työntekijät asuvat työjaksot aluksessa. Järjestettäessä työ vuorottelujärjestelmässä siten, että työntekijällä on vuoroviikoin työviikko ja vuoroviikoin vapaaviikko (1:1 vuorottelu), työviikon viikkotyöajaksi voi muodostua 84 tuntia. Työviikkoa seuraava vapaaviikko kuitenkin tasoittaisi viikkotyöajan 42 tuntiin, joka siis alittaisi ehdotetussa säännöksessä tarkoitetun enimmäismäärän.

Säännöstä sovellettaisiin kaikessa sisävesiliikenteessä riippumatta käytössä olevasta työaikajärjestelystä, mutta muutoksen pääasialliset vaikutukset kohdistuisivat tilanteisiin, joissa käytössä on edellä tarkoitettu vuorottelujärjestelmä. Muutoksella ei olisi myöskään vaikutusta ylityön muodostumiseen tai korvaamiseen.

3 Voimaantulo

Merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeiston vuoden 2016 muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan 8 päivänä tammikuuta 2019. Laki merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutoksista tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tarkoitus on, että mainittu laki ja laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annettuun lakiin ehdotetut muutokset tulisivat voimaan samanaikaisesti yleissopimuksen ohjeiston muutosten kansainvälisen voimaantulon kanssa.

Kotimaanliikenteen työaikalakiin ehdotettu muutos ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että kansainvälisen sopimuksen määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkun perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on olemassa lain säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan riippumatta siitä, onko

HE 48/2018 vp

määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Merityösertifikaatin voimassaolon jatkamista koskevat merityöyleissopimuksen ohjeiston muutokset kuuluvat lainsäädännön alaan. Merityösertifikaatin myöntämismenettelystä säädetään aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 57 §:ssä ja laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:ssä. Ne ohjeiston määräykset, jotka ovat oikeudellisesti sitovia, kuuluvat Suomen toimivaltaan. Niistä ei ole säädetty EU:ssa eivätkä ne kuulu myöskään Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Merityöyleissopimuksen sitovan ohjeiston muutokset eivät sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Näin ollen muutokset voidaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus laiksi muutosten voimaansaattamisesta voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

eduskunta hyväksyisi merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2016 tehdyt muutokset.

Edellä esitetyn perusteella ja koska muutokset sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutoksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimukseen Genevessä 9 päivänä kesäkuuta 2016 tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutosten muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2.

Laki

laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) 8 §, sellaisena kuin se on laissa 994/2014, seuraavasti:

8 §

Merityösertifikaattiin liittyvät tarkastukset ja lausunnot

Työsuojeluviranomainen antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle merityöyleissopimuksessa tarkoitetun *merityösertifikaatin* myöntämistä varten lausunnon sopimuksen liitteessä A5-1 mainituista asioista.

Työsuojeluviranomaisen on ennen 1 momentissa tarkoitetun lausunnon antamista suoritettava aluksella toimivaltaansa kuuluvat merityöyleissopimuksessa tarkoitetut väliaikaisen ja varsinaisen merityösertifikaatin myöntämisen, voimassa pitämisen tai uusimisen kannalta tarpeelliset tarkastukset. Laivanisännän on haettava edellä mainittuja tarkastuksia kirjallisesti hyvissä ajoin ennen tarkastuksen ajankohtaa. Työsuojeluviranomaisen on tehtävä hyväksytystä merityösertifikaatin voimassa pitämiseksi tarkoitetusta välitarkastuksesta asianmukainen merkintä merityösertifikaattiin.

Jos työsuojeluviranomainen ennen merityösertifikaatin voimassaolon päättymistä tehdyn uusintatarkastuksen jälkeen toteaa aluksen edelleen täyttävän merityösertifikaatin myöntämiseksi säädetty vaatimukset mutta alukselle ei voida välittömästi myöntää uutta sertifikaattia tai sitä ei voida toimittaa alukselle ennen sertifikaatin voimassaoloajan päättymistä, työsuojeluviranomainen voi jatkaa merityösertifikaatin voimassaoloa enintään viidellä kuukaudella.

Työsuojeluviranomainen antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle lausunnon väliaikaisen sertifikaatin myöntämistä varten. Lausunto on annettava viivytyksettä. Lausunnon antamisen edellytyksenä on, että laivanisäntä on osoittanut työsuojeluviranomaiselle noudattavansa merityöyleissopimuksen vaatimuksia ja että työsuojeluviranomainen on tarkastanut aluksen. Tarkastus aluksella voidaan jättää tekemättä, jos se arvioidaan tarpeettomaksi.

Merityösertifikaatista ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetään aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 57 ja 58 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen vireille saattamisesta, tarkastuksen ajankohdasta ja suorittamisesta sekä tarkastuksen johdosta merityösertifikaattiin tehtävistä merkinnöistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työajasta kotimaan aluksissa annetun lain (248/1982) 9 a §, sellaisena kuin se on laissa 1339/2016, seuraavasti:

9 a §

Työajan enimmäismäärä sisävesiliikenteessä

Työntekijän työaika ei saa sisävesiliikenteessä ylittää keskimäärin 48 tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana tai sitä lyhyemmän määräaikaisen työsopimuksen kestoajana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

HE 48/2018 vp

Työministeri Jari Lindström

MERITYÖTÄ KOSKEVAN VUODEN 2006 YLEISSOPIMUKSEN VUODEN 2016 MUUTOSTEN TEKSTI

MERITYÖTÄ KOSKEVAN VUODEN 2006 YLEISSOPIMUKSEN VUODEN 2016 MUUTOSTEN TEKSTI

TEXT OF THE AMENDMENTS OF 2016 TO THE MARITIME LABOUR CONVENTION, 2006

Vuoden 2006 yleissopimuksen sääntöön 4.3 liittyvät ohjeiston muutokset

Amendments to the Code relating to Regulation 4.3 of the MLC, 2006

Suositus B4.3.1 – Tapaturmia, vammoja ja sairauksia työssä koskevat määräykset

Guideline B4.3.1 – Provisions on occupational accidents, injuries and diseases

Lisätään 1 kohdan loppuun seuraava teksti:

At the end of paragraph 1, add the following text:

Huomioon olisi otettava myös viimeisin versio Kansainvälisen merenkulkutoimiston ja Kansainvälisen kuljetustyöntekijöiden liiton yhdessä julkaisemista ohjeista aluksilla tapahtuvan ahdistelun ja kiusaamisen poistamiseksi (*Guidance on eliminating shipboard harassment and bullying*).

Account should also be taken of the latest version of the *Guidance on eliminating shipboard harassment and bullying* jointly published by the International Chamber of Shipping and the International Transport Workers' Federation.

Siirretään 4 kohdassa "ja"-sana b alakohdan lopusta c alakohdan loppuun. Lisätään seuraava uusi alakohta:

In paragraph 4, move "and" from the end of subparagraph (b) to the end of subparagraph (c). Add the following new subparagraph:

d) häirintä ja kiusaaminen.

(d) harassment and bullying.

Suositus B4.3.6 – Tutkinnat

Guideline B4.3.6 – Investigations

Siirretään 2 kohdassa "ja"-sana e alakohdan lopusta f alakohdan loppuun. Lisätään seuraava uusi alakohta:

In paragraph 2, move "and" from the end of subparagraph (e) to the end of subparagraph (f). Add the following new subparagraph:

g) häirinnästä ja kiusaamisesta johtuviin ongelmiin.

(g) problems arising from harassment and bullying.

Vuoden 2006 yleissopimuksen sääntöön 5.1 liittyvät ohjeiston muutokset

Amendments to the Code relating to Regulation 5.1 of the MLC, 2006

Normi A5.1.3 – Merityösertifikaatti ja merityöehtojen noudattamista koskeva ilmoitus

Standard A5.1.3 – Maritime labour certificate and declaration of maritime labour compliance

Siirretään nykyisen 4 kohdan teksti 3 kohdan loppuun.

Move the text of the current paragraph 4 to the end of paragraph 3.

Korvataan nykyinen 4 kohta seuraavalla:

Replace the current paragraph 4 with the following:

Jos ennen merityösertifikaatin voimassaolon päättymistä tehdyn uusintatarkastuksen jälkeen aluksen todetaan

Notwithstanding paragraph 1 of this

HE 48/2018 vp

edelleen vastaavan kansallisia säädöksiä ja määräyksiä tai muita toimenpiteitä, joilla tämän yleissopimuksen vaatimukset pannaan täytäntöön, mutta kyseiselle alukselle ei voida välittömästi myöntää uutta sertifiikaattia ja toimittaa tätä saataville aluksella, toimivaltainen viranomainen tai tähän tarkoitukseen asianmukaisesti valtuutettu hyväksytty organisaatio voi tämän normin 1 kohdan estämättä jatkaa sertifiikaatin voimassaoloa enintään viisi kuukautta olemassa olevan sertifiikaatin voimassaolon päättymispäivästä lukien ja allekirjoittaa sertifiikaatin tämän mukaisesti. Uusi sertifiikaatti on voimassa enintään viisi vuotta tämän normin 3 kohdassa määrätystä päivästä lukien.

Liite A5-II – Merityösertifikaatti

Lisätään merityösertifikaatin mallilomakkeen loppuun seuraava teksti:

Voimassaolon jatkaminen uusintatarkastuksen jälkeen (tarvittaessa)

Todistetaan, että uusintatarkastuksen perusteella alus todettiin edelleen niiden kansallisten säädösten ja määräysten tai muiden toimenpiteiden mukaiseksi, joilla tämän yleissopimuksen vaatimukset pannaan täytäntöön, ja että tämän merityösertifikaatin voimassaoloa jatketaan normissa A5.1.3 olevan 4 kohdan mukaisesti ..... saakka (enintään viisi kuukautta nykyisen sertifiikaatin voimassaolon päättymispäivästä), jotta alukselle voidaan myöntää uusi sertifiikaatti ja se voidaan toimittaa saataville aluksella. Tämän voimassaolon jatkamisen perustana olevan uusintatarkastuksen päättymispäivä:

.....

Allekirjoitus:.....
(Toimivaltaisen viranomaisen allekirjoitus)

Paikka:.....

Päiväys:.....

(Tarvittaessa viranomaisen sinetti tai leima)

Standard, where, after a renewal inspection completed prior to the expiry of a maritime labour certificate, the ship is found to continue to meet national laws and regulations or other measures implementing the requirements of this Convention, but a new certificate cannot immediately be issued to and made available on board that ship, the competent authority, or the recognized organization duly authorized for this purpose, may extend the validity of the certificate for a further period not exceeding five months from the expiry date of the existing certificate, and endorse the certificate accordingly. The new certificate shall be valid for a period not exceeding five years starting from the date provided for in paragraph 3 of this Standard.

Appendix A5-II – Maritime Labour Certificate

Add the following text to the end of the model form for the maritime labour certificate:

Extension after renewal inspection (if required)

This is to certify that, following a renewal inspection, the ship was found to continue to be in compliance with national laws and regulations or other measures implementing the requirements of this Convention, and that the present certificate is hereby extended, in accordance with paragraph 4 of Standard A5.1.3, until ..... (not more than five months after the expiry date of the existing certificate) to allow for the new certificate to be issued to and made available on board the ship.

Completion date of the renewal inspection on which this extension is based was:

.....

Signed:.....
(Signature of authorized official)

Place:.....

HE 48/2018 vp

Date:.....

(Seal or stamp of the authority, as appropriate)

2.

Laki

laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) 8 §, sellaisena kuin se on laissa 994/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Merityösertifikaattiin liittyvät tarkastukset ja lausunnot

Merityösertifikaattiin liittyvät tarkastukset ja lausunnot

Työsuojeluviranomainen antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle merityöyleissopimuksessa tarkoitetun *merityösertifikaatin* myöntämistä varten lausunnon sopimuksen liitteessä A5-1 mainituista asioista.

Työsuojeluviranomaisen on ennen 1 momentissa tarkoitetun lausunnon antamista suoritettava aluksella toimivaltaansa kuuluvat merityöyleissopimuksessa tarkoitetut väliaikaisen ja varsinaisen merityösertifikaatin myöntämisen, voimassa pitämisen tai uusimisen kannalta tarpeelliset tarkastukset. Laivanisännän on haettava edellä mainittuja tarkastuksia kirjallisesti hyvissä ajoin ennen tarkastuksen ajankohtaa. Työsuojeluviranomaisen on tehtävä hyväksytystä merityösertifikaatin voimassa pitämiseksi tarkoitetusta välitarkastuksesta asianmukainen merkintä merityösertifikaattiin.

Työsuojeluviranomainen antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle merityöyleissopimuksessa tarkoitetun *merityösertifikaatin* myöntämistä varten lausunnon sopimuksen liitteessä A5-1 mainituista asioista.

Työsuojeluviranomaisen on ennen 1 momentissa tarkoitetun lausunnon antamista suoritettava aluksella toimivaltaansa kuuluvat merityöyleissopimuksessa tarkoitetut väliaikaisen ja varsinaisen merityösertifikaatin myöntämisen, voimassa pitämisen tai uusimisen kannalta tarpeelliset tarkastukset. Laivanisännän on haettava edellä mainittuja tarkastuksia kirjallisesti hyvissä ajoin ennen tarkastuksen ajankohtaa. Työsuojeluviranomaisen on tehtävä hyväksytystä merityösertifikaatin voimassa pitämiseksi tarkoitetusta välitarkastuksesta asianmukainen merkintä merityösertifikaattiin.

Jos työsuojeluviranomainen ennen merityösertifikaatin voimassaolon päättymistä tehdyn uusintatarkastuksen jälkeen toteaa aluksen edelleen täyttävän merityösertifikaatin myöntämiseksi säädetyt vaatimukset mutta alukselle ei voida välittömästi myöntää uutta sertifikaattia tai sitä ei voida toimittaa alukselle ennen

HE 48/2018 vp

Voimassa oleva laki

Työsuojeluviranomainen antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle lausunnon väliaikaisen sertifi kaatin myöntämistä varten. Lausunto on annettava viivytyksettä. Lausunnon antamisen edellytyksenä on, että laivanisäntä on osoittanut työsuojeluviranomaiselle noudattavansa erityöyleissopimuksen vaatimuksia ja että työsuojeluviranomainen on tarkastanut aluksen. Tarkastus aluksella voidaan jättää tekemättä, jos se arvioidaan tarpeettomaksi.

Merityösertifikaatista ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetään aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 57 ja 58 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen vireille saattamisesta, tarkastuksen ajankohdasta ja suorittamisesta sekä tarkastuksen johdosta erityösertifikaattiin tehtävistä merkinnöistä.

Ehdotus

sertifikaatin voimassaoloajan päättymistä, työsuojeluviranomainen voi jatkaa erityösertifikaatin voimassaoloa enintään viidellä kuukaudella.

Työsuojeluviranomainen antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle lausunnon väliaikaisen sertifi kaatin myöntämistä varten. Lausunto on annettava viivytyksettä. Lausunnon antamisen edellytyksenä on, että laivanisäntä on osoittanut työsuojeluviranomaiselle noudattavansa erityöyleissopimuksen vaatimuksia ja että työsuojeluviranomainen on tarkastanut aluksen. Tarkastus aluksella voidaan jättää tekemättä, jos se arvioidaan tarpeettomaksi.

Merityösertifikaatista ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetään aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 57 ja 58 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen vireille saattamisesta, tarkastuksen ajankohdasta ja suorittamisesta sekä tarkastuksen johdosta erityösertifikaattiin tehtävistä merkinnöistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työajasta kotimaan aluksissa annetun lain (248/1982) 9 a §, sellaisena kuin se on laissa 1339/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 a §

9 a §

Ylityön enimmäismäärä sisävesiliikenteessä

Työajan enimmäismäärä sisävesiliikenteessä

Ylityötä saadaan sisävesiliikenteessä teettää työntekijää kohti enintään 384 tuntia vuodessa. Jos työntekijä työskentelee alle vuoden pituisessa määräaikaisessa työsuhteessa, ylitöiden keskimääräinen enimmäismäärä viikkoa kohden on kahdeksan tuntia.

Työntekijän työaika ei saa sisävesiliikenteessä ylittää keskimäärin 48 tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana tai sitä lyhyemmän määräaikaisen työsopimuksen kestoaikana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .